АПРЕЛЬ
20
1940 во
№ 54 (1198)
ДОНЫС 10 ур.

СТАВ СТРАНАЯСЛА ПРОЛЕТАРИЙЯС, ӦТУВТЧӦЙ!

КОМИ КОМСОМОЛЕЦ

ГАЗЕТ ЛЭДЗӦНЫ
ВЛКСМ
КОМИ ОБКОМ
ДА СЫКТЫВКАРСА
ГОРКОМ

КОМСОМОЛЬСКӦЙ ОВМӦСЫН ОБРАЗЦОВӦЙ ПОРАДОК ВӦСНА

Организационнӧй вопросъясын рыхлость, нечеткость, расхлябанность чуждӧйӧсь большевизмлы. Коммунистическӧй партия являйтчӧ дисциплиналӧн да организованностьлӧн олицетворениеӧн. Партия, сылӧн Центральнӧй Комитет мудзлытӧг велӧдӧны комсомолӧс кропотливӧй организационнӧй уджӧ, комсомольскӧй овмӧс образцовӧй состояниеын видзӧмӧ.

Комсомольскӧй овмӧс зэв разнообразнӧй. Татчӧ пырӧны: комсомольскӧй документъяс кузя отчетность, комсомолецъяслӧн учет, шленскӧй билетъяс, собраниеяслӧн протоколъяс, шленскӧй взносъяс примитӧм, письмӧяс, шыӧдчӧмъяс, архивъяс да с. в.

Бӧръя кадӧ, комсомольскӧй документъяс вежлалӧм нуӧдӧмӧн, комсомольскӧй организацияясын уна вӧчӧма комсомольскӧй овмӧсын порядок лӧсьӧдӧм кузя, сійӧ организационнӧй распущенность бырӧдӧм кузя, коді вӧлі водзын. Но комсомольскӧй овмӧсын настоящӧй образцовӧй порядок вермас лоны сӧмын сэки, кор лоӧ сы бӧрся быдлунъя наблюдение да контроль.

Неважӧн ВЛКСМ обком кывзіс Луз райкомолса секретарь Тарачев ёртлысь доклад комсомольскӧй документъяс хранитӧм да учет состояние йылысь. ВЛКСМ обком аслас шуӧмын тӧдчӧдіс, мый райкомол уджын эмӧсь комсомолецъяс учет нуӧдӧмын ВЛКСМ ЦК-лысь инструкция нарушайтан фактъяс. Комсомолецъяслӧн учетнӧй даннӧйясын вежсьӧмъяс учетнӧй карточкаясӧ эз вӧв пыртӧма. Январын да февральын 135 выль примитӧм комсомолецысь 67 мортлы эз вӧв сетӧма билетъяс. Райкомол отделъяслӧн делӧяс видзсьӧны восьса шкапъясын. Первичнӧй организацияясса ӧткымын секретарьяс (Лоймаса „Разгар“ колхоз) комсомольскӧй делӧяс видзӧны гортаныс кыдз-сюрӧ, некымын тӧлысь чӧжӧн оз переводитны чукӧртӧм шленскӧй взносъяс. 1939 во чӧжӧн 13 организация шленскӧй взносъяс дзик эз переведитлыны. ВЛКСМ обком тшӧктіс регыдъя кадӧн бырӧдны тайӧ тырмытӧмторъяссӧ.

Луз райкомол кузя шуӧм относитчӧ тшӧтш и мукӧд райкомолъяслы да тшӧктӧ сетны ыджыдджык внимание комсомольскӧй овмӧс образцовӧй порядокын видзӧм вылӧ.

Комсомольскӧй веськӧдлысьяс оз на сетны колана внимание комсомольскӧй овмӧс вылӧ. Со кӧть босьтны комсомолецъяслысь учет. Ӧд сійӧ абу пӧстӧй техническӧй делӧ. Сійӧ эм комсомольскӧй веськӧдлысьӧн ассыс кадръяс тӧдӧм, комсомольскӧй вынъяс правильнӧя сувтӧдӧм. А миян не этша случай, кор комсомолецъяс мунӧны организацияысь учетысь снимитчытӧг, оз пасъявсьыны учетнӧй карточкаӧ ас кадӧ учетнӧй даннӧйяслӧн вежсьӧмъяс. Та кузя торъя абу ошкана положениеыс ВЛКСМ Сыктывкарса горкомын.

А ӧд гӧгӧрвоана, мый оз позь правильнӧя веськӧдлыны кадръясӧн, воспитывайтны найӧс, кор учет оз петкӧдлы организациялысь збыль состояниесӧ, а мӧдарӧ, весиг дзугӧ сійӧс.

Либӧ босьтны комсомолӧ пырӧм йылысь документъяс. Комсомолӧ пырысьлӧн анкета, протоколъяс собраниеяслӧн, кӧні мунӧ комсомолӧ примитӧм, долженӧсь гижсьыны аккуратнӧя, полнӧя, точнӧя. Но уналаын тайӧ документъяс дорӧ относитчӧны небрежнӧя. Сідзи Емдін районын вӧліны фактъяс, кор анкетаяс заполняйтсьылісны неточнӧя, неполнӧя, а шыӧдчӧмъяссӧ комсомолӧ пырысь пыдди гижӧ и кырымалӧ первичнӧй организацияса секретарь. Райкомолса веськӧдлысьяс миритчӧны татшӧм положениеыскӧд.

Абу на бур положениеыс ӧткымын организацияясын комсомольскӧй документъяс видзӧмӧн. Сідзи Кулӧмдін районын 10 комсомолец вошtісны билетъяс, а Сыктывкарын вошtісны билетъяс 38 комсомолец. Первичнӧй организацияяс да райкомъяс унджыкысьсӧ татшӧм случайясын ограничивайтчӧны сӧмын взысканиеясӧн, оз воспитывайтны татшӧм фактъяс вылын комсомолецъясӧс, оз внушайтны налы, мый, комсомольскӧй билет комсомолец обязан видзны, мый вошӧм билет вермас веськавны враг киӧ да лоны орудиеӧн партиялы, народлы паныд.

Комсомольскӧй органъясӧ шыӧдчӧмъяс ас кадӧ разберитӧм, письмӧяс вылӧ аскадӧ ответ сетӧм эм комсомольскӧй веськӧдлысьяслӧн святӧй долг. Письмӧяс дінӧ невнимание, шыӧдчӧмъяс разберитӧмын волокита комсомольскӧй аппаратын абу терпитана. А миян унаысь на овлӧ, кор комсомолецъяс шыӧдчӧмъяс вылӧ, письмӧяс вылӧ оз получайтны весиг ответсӧ.

Комсомольскӧй руководительяс оз имеитны право весиг здук кежлӧ личӧдлыны ассыныс внимание комсомольскӧй овмӧс вопросъяс дорӧ. Комсомольскӧй овмӧс должен лоны образцовӧй порядокын.

ЛЕНИНГРАДСКӦЙ ПРЕДПРИЯТИЕЯССА ДА УЧРЕЖДЕНИЕЯССА РАБОТНИКЪЯСӦС НАГРАДИТӦМ

СССР Верховнӧй Сӧветса Президиум успешнӧй уджысь да миян страналысь обороноспособность ёнмӧдӧм кузя петкӧдлӧм инициативаысь наградитіс СССР-са орденъясӧн да медальясӧн ленинградскӧй предприятиеясса да учреждениеясса 1280 работникӧс.

Ленин орденӧн наградитӧма 23 мортӧс, **Трудовӧй Краснӧй Знамя** орденӧн—107 мортӧс, **Красная Звезда** орденӧн—67 мортӧс, **„Знак почета“** орденӧн—304 мортӧс, **„За боевые заслуги“** медальӧн—21 мортӧс, **„За трудовую доблесть“** медальӧн—345 мортӧс да **„За трудовое отличие“** медальӧн наградитӧма 413 мортӧс.

(ТАСС).

Назначениеяс

СССР-са Верховнӧй Сӧветлӧн Президиум назначитіс:

Вячеслав Александрович **Малышев** ёртӧс СССР-са Народнӧй Комиссаръяс Сӧветын Председательӧс вежсьӧн, сійӧс СССР-са Тяжелӧй Машиностроение кузя Народнӧй Комиссар обязанностьысь мездӧмӧн;

М. Г. Первухин ёртӧс СССР-са Народнӧй Комиссаръяс Сӧветын Председательӧс вежсьӧн, сійӧс СССР-са электростанцияяс да электропромышленность кузя Народнӧй Комиссар обязанностьысь мездӧмӧн;

Алексей Николаевич **Косыгин** ёртӧс СССР-са Народнӧй Комиссаръяс Сӧветын Председательӧс вежсьӧн, сійӧс СССР-са Текстильнӧй Промышленность кузя Народнӧй Комиссар обязанностьысь мездӧмӧн;

Мездіс Николай Александрович **Булганин** ёртӧс СССР-са Государственнӧй Банклӧн Правлениеын Председатель обязанностьысь.

Назначитіс СССР-са Государственнӧй Банклӧн Правлениеын Председательӧн Николай Константинович **Соколов** ёртӧс.

Назначитіс:

СССР-са Тяжелӧй Машиностроение кузя Народнӧй Комиссарӧн Александр Илларионович **Ефремов** ёртӧс;

СССР-са Текстильнӧй Промышленность кузя Народнӧй Комиссарӧн Илья Николаевич **Акимов** ёртӧс.

СССР-са Верховнӧй Сӧветлӧн Президиум назначитіс:

СССР-са Электропромышленность кузя Народнӧй Комиссарӧн Василий Васильевич **Богатырев** ёртӧс;

СССР-са Электростанцияяс кузя Народнӧй Комиссарӧн Андрей Иванович **Летков** ёртӧс.

А. ИЗЪЮРОВ—уджалӧ Максаковскӧй запаньын, стахановец. Изъюров ёртӧс наградитӧма „Почетному работнику лесной промышленности“ значокӧн. Фото Пельмеговлӧн.

УКАЗ
СССР-са Верховнӧй Сӧвет Президиумлӧн
СССР-са Электропромышленность кузя Народнӧй Комиссариат котыртӧм йылысь

1. Котыртны Электропромышленность кузя общесоюзнӧй Народнӧй Комиссариат сійӧ составӧ электромашиностроение кузя, электроаппаратостроение кузя, телефоно-телеграфнӧй, аккумуляторнӧй, кабельнӧй, светотехническӧй, электроизоляционнӧй изделиеяс, электроизмерительнӧй приборъяс, автоматика, телемеханика, радиоаппаратура приборъяс кузя предприятиеяс да котлотурбостроение кузя заводъяс включитӧмӧн.

2. Передайтны СССР-са Электропромышленность кузя Народнӧй Комиссариатлы предприятиеяс да организацияяс утвержденнӧй список серти.

3. Передайтны СССР-са Электропромышленность кузя Народнӧй Комиссариат введение улӧ Авиационнӧй промышленность кузя, Судостроительнӧй промышленность кузя да Связь Народнӧй Комиссариатъяслысь главнӧй управлениеяс, кодъяс обслуживайтӧны СССР-са Электропромышленность кузя Народнӧй Комиссариатӧ вуджысь предприятиеяс да стройкаяс.

СССР-са Верховнӧй Сӧвет Президиумса Председатель М. КАЛИНИН.
СССР-са Верховнӧй Сӧвет Президиумса Секретарь А. ГОРКИН.

Москва, Кремль. 1940 во, апрель 17 лун.

УКАЗ
СССР-са Верховнӧй Сӧвет Президиумлӧн
СССР-са Электростанцияяс да Электропромышленность кузя Народнӧй Комиссариат СССР-са Электростанцияяс кузя Народнӧй Комиссариатӧ реорганизуйтӧм йылысь

1. СССР-са Электропромышленность кузя Народнӧй Комиссариат котыртӧмкӧд йитӧдын СССР-са Электростанцияяс да Электропромышленность кузя Народнӧй Комиссариат реорганизуйтны СССР-са Электростанцияяс кузя Народнӧй Комиссариатӧ, сійӧ введение улӧ районнӧй тепловӧй электростанцияяс, гидро - электростанцияяс, электросетьяс, тепловӧй сетьяс да районнӧй электростанцияяс строительствояс кольӧмӧн.

2. Передайтны РСФСР-са Местнӧй Топливнӧй промышленность кузя Народнӧй Комиссариат введение улысь СССР-са Электростанцияяс кузя Народнӧй Комиссариат введение улӧ торфянӧй предприятиеяс да организацияяс, кодъяс обслуживайтӧны районнӧй электростанцияяс.

СССР-са Верховнӧй Сӧвет Президиумса Председатель М. КАЛИНИН.
СССР-са Верховнӧй Сӧвет Президиумса Секретарь А. ГОРКИН.

Москва, Кремль. 1940 во, апрель 17 лун.

КОНСУЛЬТАЦИЯ

СССР-ын МЕДБӧРЪЯ КАПИТАЛИСТИЧЕСКӧЙ КЛАСС ЛИКВИДИРУЙТӧМ ЙЫЛЫСЬ

Великӧй Октябрьскӧй социалистическӧй революция вӧчис сокрушительнӧй удар миян страналӧн эксплоататорскӧй классъяс кузя. Гражданскӧй война победоносно помалӧм результатын вӧлі бырӧдӧма помещикъяслысь класс. Капиталистъяслӧн класс юкис сылысь судьбасӧ. Помещикъясӧс да капиталистъясӧс вӧлі лишитӧма материальнӧй, производственнӧй подулысь да чышкӧма сӧветскӧй му вылысь.

Но сиктын колис нӧшта ӧти, медбӧръя, но медся уналыда эксплоататорскӧй класс--кулачество. Видзму овмӧсын колис водзӧ господствуйтны индивидуальнӧй мелкотоварнӧй крестьянскӧй овмӧс, коді являйтчис кулачестволы питательнӧй базаӧн, чужтіс стихийнӧя да массовӧй масштабын капиталистическӧй элементъясӧс.

Пыр жӧ Октябрьскӧй переворот бӧрын сӧветскӧй власть панидасис кулачестволӧн ожесточеннӧй водзсасьӧмкӧд. „Кулакъяс, пролетарскӧй государствокӧд тышкасьӧмӧн, ӧтказывайтчисны вузавны государстволы нянь чорыд донъясӧн. Найӧ кӧсйисны тшыглунӧн заставитны сӧветскӧй государствоӧс ӧткажитчыны социалистическӧй мероприятиеяс нуӧдӧмысь“. („ВКП(б) историялӧн кратскӧй курс “, 212 стр.).

Большевикъяслӧн партия сӧветскӧй власть первойя лунъяссянь жӧ кутіс нуӧдны решительнӧй тыш кулачестволы—рабочӧй класслӧн да трудящейся крестьянстволӧн тайӧ отъявленнӧй враглы паныд.

Рабочӧйясӧс кулацкӧй восстаниеяслы да саботажлы паныд тышкасьны чуксалӧмӧн, Ленин 1918 воын гижис:

„Некутшӧм сомнениеяс оз вермыны лоны. Кулакъяс—сӧветскӧй властьлӧн бешеннӧй враг. Либӧ кулакъяс виасны помтӧм уна рабочӧйӧс, либӧ рабочӧйяс пӧщадатӧг пӧдтасны народлӧн кулацкӧй, грабительскӧй меньшинстволысь уджалысь йӧз властьлы паныд восстание. Шӧрыс тані лоны оз вермы. Мирлы не вӧвны: кулакӧс позьӧ и кокньыда позьӧ миритны помещиккӧд, царкӧд да попкӧд, найӧ лӧгасисны кӧ, весиг, но рабочӧй класскӧд некор“. (Соч., XXIII т. 206 стр.).

Кулачествоӧс обуздайтӧм могысь крестьянстволысь медся гӧль слойяссӧ котыртӧм могысь партия 1918 воын лӧсьӧдіс бедноталысь комитетъяс. Комбедъяс деятельность результатын кулачестволысь торъя слойясӧс вӧлі частичнӧ лишитӧма производство средствоясысь, но тайӧ эз вайӧд кулачестволысь кыдз класслысь производственнӧй подувъяссӧ орӧдӧмӧ. Татшӧм могсӧ большевикъяслӧн партия эз и сувтӧдлы ас водзас тайӧ кадын. Партия пыр петліс аслас политикаын обществолӧн материальнӧй олӧм конкретнӧй условиеясысь, быд класс существуйтӧмлысь экономическӧй условиеяссӧ да материальнӧй благояссӧ производитан процессын сылысь местасӧ стрӧга учитывайтӧмӧн.

Кулакъяс вӧліны сӧветскӧй властьлӧн сэтшӧм жӧ отъявленнӧй врагъясӧн кыдзи и помещикъяс да капиталистъяс. Но большевикъяслӧн партия зэв бура сознавайтіс, мый кулакъяслысь класс оз позь вӧлі бырӧдны сэтшӧм жӧ туйӧн, кутшӧмӧн вӧлі бырӧдӧма капиталистъясӧс да помещикъясӧс.

Первой кӧ, кулачество кыдз класс аслас вужъяснас пырис страналӧн сэкся мелко-крестьянскӧй экономикаӧ. Медым пыр кежлӧ разделайтчыны тайӧ медбӧръя эксплоататорскӧй класскӧд колӧ вӧлі мелкотоварнӧй крестьянскӧй овмӧс вуджӧдны гырысь, коллективнӧй видзму овмӧс рельсъяс вылӧ, колӧ вӧлі видзму овмӧс перестроитны социалистическӧй лад вылӧ.

Мӧд кӧ, медым ликвидируйтны кулачествоӧс кыдз классӧс, колӧ вӧлі лӧсьӧдны материальнӧй база колхозъяс да совхозъяс котыртӧмӧн, коді лэдзис эськӧ вежны сійӧ нянь вӧчӧмсӧ, кодӧс сетӧны кулакъяс, сійӧн мый кӧть Октябрьскӧй революция да гражданскӧй война результатын кулакъяслысь вынсӧ тӧдчымӧн вӧлі орӧдӧма, но сійӧ пыр на нӧшта ворсіс ыджыд роль страналӧн экономическӧй олӧмын.

1927 воӧ кулацкӧй овмӧсъяс производитісны нянь 600 миллион пудйысь унджык, сы пиысь 130 миллион гӧгӧр пуд товарнӧйӧс. А колхозъяс да совхозъяс ӧтлаын сетісны сійӧ кадӧ нянь 80 миллион гӧгӧр пуд, сы пиысь товарнӧйӧс сӧмын 35 миллион пуд.

Тайӧ условиеясын троцкистъяс да зиновьевецьяс зілисны спровоцируйтны кулак вылӧ „решительнӧй наступление“. Партия, Сталин ёрт веськӧдлӧм улын, разоблачитіс тайӧ провокационнӧй плансӧ, коді имеитіс аслас цельӧн ёнмӧдны кулакъяслысь позицияссӧ да погубитны Сӧветскӧй власть. Аграрник-марксистъяслӧн конференция вылын Сталин ёрт индыліс:

„Мый лоӧ татшӧм условиеяс дырйи предпримитны решительнӧй наступление кулачество вылӧ? Тайӧ лоӧ наверняка сорвитчыны, ёнмӧдны кулачестволысь позицияссӧ да кольны няньтӧг. Со мыйла ми эгӧ вермӧ и не долженӧсь вӧлі предпринимайтны сэки кулачество вылӧ наступление зиновьевско-троцкистскӧй оппозициялӧн авантюристическӧй декламацияяс вылӧ видзӧдтӧг“ („Вопросы ленинизма“, 292 стр., 11 изд.).

Кулачествоӧс кыдзи классӧс ликвидируйтан политикаӧ вуджны момент правильнӧя, научно-обоснуйтӧмӧн бӧрйӧм эм Сталин ёртлӧн величайшӧй заслуга. Тайӧ вуджӧмсӧ партия вӧчис 1929 воын, кор кисьмисны тайӧ историческӧй шаг вылӧ колана экономическӧй да политическӧй предпосылкаяс.

1929 воӧдз Сӧветскӧй власть нуӧдіс капиталистическӧй элементъясӧс ограничивайтан да вытеснитан политика. Тайӧ политика сӧ йӧзӧдӧма вӧлі нӧшта партиялӧн VIII съезд вылын на, 1919 воӧ. Съезд индіс, мый партиялӧн могыс сулалӧ сыын, медым кужны шедӧдны соглашение середняккӧд, здук кежлӧ кулаккӧд тышысь ӧткажитчывтӧг да беднота вылӧ прочнӧя мыджсьӧмӧн.

1929 воӧдз кулакъяс облагайтчылісны повышеннӧй налогӧн, государстволы нянь вузавны найӧс вынуждайтісны чорыд донъяс серти, йӧз труд применяйтӧм йылысь законӧн вӧлі ограничитӧма кулацкӧй овмӧслысь размерсӧ да с. в. Тайӧ став мераясыс ограничивайтісны кулаклысь быдмӧмсӧ и вайӧдісны сэтчӧ, мый кулачестволӧн торъя отрядъяс рӧзӧритчалісны да вытесняйтчисны. Но тайӧ политикаыс оз вӧлі бырӧд кулачестволысь кыдз класслысь овмӧс подувъяссӧ сійӧн мый тайӧ сы киӧ вӧлі кольӧ производство средствояс да представляйтіс определеннӧй пределъясын рабочӧй вын медалӧм вылӧ право. Сійӧ кадӧ тайӧ вӧлі колӧ.

Кулачествоӧс кыдз классӧс бырӧдӧм позьӧ вӧлі нуӧдны сӧмын массовӧй коллективизация подув вылын. Уна во чӧж партия, Сталин ёрт веськӧдлӧм улын, Ленинлысь кооперативнӧй план олӧмӧ пӧртӧмӧн, вочасӧн гӧтовитіс основнӧй крестьянскӧй массаӧс социализм туй вылӧ бергӧдӧм.

Страналӧн экономическӧй положение требуйтіс коллективизация туй вылӧ вуджӧм.

1927 во пом кежлӧ нин определитчисны решающӧй успехъяс странаӧс социалистическӧя индустриализируйтӧмын. Быдмысь промышленность предъявляйтіс воысь воӧ пыр ыджыджык спрос видзму овмӧслы кыдз нянь да видзму овмӧсса сырьё источниклы.

Но сикт эз вермы вӧтчыны карын выль производственнӧй вынъяс быдмӧм бӧрся. Сиктын водзӧ муніс крестьянскӧй овмӧсъяслӧн ичӧтмӧм, коді вайӧдіс видзму овмӧслӧн товарность чинӧмӧ. Тӧдса, мый Россияын империалистическӧй войнаӧдз имеитчис 15—16 миллион ӧткаолысь крестьянскӧй овмӧс, а 1927—1928 воясӧ вӧлі нин 24—25 млн. А кымын ичӧт крестьянскӧй овмӧс, сымын унджык сійӧ ачыс потребляйтӧ и сымын этшаджык петкӧдӧ рынок вылӧ.

Социалистическӧй карлӧн выль производственнӧй вынъяс эз вермыны водзӧ миритчыны сиктлӧн средневековӧй бӧрӧкольӧмкӧд. Аграрник-марксистъяс конференция вылын Сталин ёрт индыліс, мый сійӧ кадӧ кор гырысь социалистическӧй промышленность развивайтчӧ расширеннӧй воспроизводство подув вылын, быдмӧ аслас объёмын, имеитӧ ассыс накоплениеяс, посни крестьянскӧй овмӧс аслас массаын не сӧмын оз осуществляйт расширеннӧй воспроизводство, но весиг оз пыр имеит позянлун осуществляйтны прӧстӧй воспроизводство.

Сӧветскӧй власть эз вермы водзӧ мыджсьыны кык различнӧй подув вылӧ: ӧтарсянь, бурнӧя быдмысь социалистическӧй промышленность вылӧ, коді бырӧдӧ капиталистическӧй элементъясӧс, а мӧдарсянь —посни, раздробленнӧй крестьянскӧй овмӧс вылӧ, коді оз вермы нуӧдны расширеннӧй воспроизводство да чужтӧ капиталистическӧй элементъясӧс.

Тайӧ положениесьыс петан туй вӧлі сыын, медым видзму овмӧсын лӧсьӧдны гырысь социалистическӧй производство, коді вермас лэдзны уджӧ тракторъяс, сельскохозяйственнӧй машинаяс да кыпӧдны некымын пӧв зерновӧй овмӧслысь товарностьсӧ.

Кулакъяслысь да сійӧ бухаринско-рыковскӧй агентъяслысь водзсасьӧмсӧ жугӧдӧмӧн, партия паськыд фронтӧн босьтчис видзму овмӧсын социалистическӧй переделка нуӧдӧмӧ.

1927 во помын муніс ВКП(б)-лӧн XV съезд, коді примитіс решение коллективизация **став мераясӧн** развертывайтӧм йылысь. XV съезд бӧрын коллективизациялӧн темпъясыс бурнӧя содӧны. 1929 воын сиктын лоӧ **великӧй перелом**. Середнякъяс кутісны массаӧн пырны колхозӧ. Тайӧ массовӧй движениеыс босьтӧ сплошнӧй коллективизация характер. Крестьяна колхозъясӧ кутісны пырны дзонь сиктъясӧн, районъясӧн, округъясӧн асланыс туй вылын кулачестволысь водзсасьӧмсӧ чегӧмӧн.

Сиктын тайӧ великӧй переломсӧ вӧлі подготовитӧма партиялӧн да правительстволӧн став воддза уджӧн: 1928 да 1929 воясын нянь заготовитан кампание дырйи кулачествокӧд тышӧн, сельскохозяйственнӧй кооперация быдмӧмӧн, коді крестьянствоӧс вочасӧн велӧдіс овмӧс коллективнӧя нуӧдӧмӧ, передовӧй колхозъяс да совхозъяс опыт вылын. Но решающӧй тӧдчанлун крестьянствоӧн социализмлань массовӧя бергӧдчӧмын ворсіс социалистическӧй индустриялӧн быдмӧм, коді сетіс позянлун снабдитны видзму овмӧс выль техникаӧн и сійӧн вӧлі дасьтӧма материальнӧй условиеяс сплошнӧй коллективизациялы.

* * *

Кыдз петкӧдліс Сталин ёрт, коллективизацияӧ вуджӧм позяна абу крестьянаӧн мирнӧя колхозӧ пыр порядокын, а кулачестволы паныд крестьяналӧн массовӧй тыш порядокын. Сплошнӧй коллективизацияӧ вуджӧм орӧдны позьтӧма вӧлі йитчӧма кулачествоӧс кыдз классӧс ликвидируйтан могкӧд. Колӧ вӧлі жугӧдны кулакӧс восьса бойын, лишитны сійӧс олӧм вылӧ производство источникъясысь.

1929 вося гожӧмын миян страна экономикаын классовӧй вынъяслӧн вежсьӧмкӧд йитӧдын, колхозъяслӧн да совхозъяслӧн быдмӧма лоис колана материальнӧй база сы вылӧ, медым помавны кулачествокӧд да сылысь нянь производствосӧ вежны колхозъяс да совхозъяс нянь производствоӧн. Такӧд йитӧдын партия кулачествоӧс ограничивайтан да вытесняйтан политикаысь вуджис выль политикаӧ, сплошнӧй коллективизация под вылын кулачествоӧс кыдз классӧс **ликвидируйтан** политикаӧ.

Партиялӧн выль политикаӧд йитӧдын, 1930 во заводитчигӧн вӧлі отменитӧма му арендуйтӧм да рабочӧй вын медалӧм йылысь законъяс. Тайӧн кулачествоӧс лишитчис и мусысь и наёмнӧй вынысь. Такӧд тшӧтш сӧветскӧй власть разрешитіс нуӧдны раскулачивание, конфискуйтны кулаклысь скӧт, машинаяс да мукӧд инвентарь колхозъяс пӧльза вылӧ. Тадзикӧн кулачествоӧс вӧлі экспроприируйтӧма. Но промышленность юкӧнын капиталистъясӧс экспроприируйтӧмысь торъялӧмӧн кулацкӧй производство средствояс вуджисны эз государство киӧ, а колхозъяс киӧ.

Видзму овмӧс сплошнӧя коллективизируйтӧм да сійӧ база вылын кулачествоӧс кыдз классӧс ликвидируйтӧм аснас представляйтіс „Зэв джуджыд революционнӧй переворот, обществолӧн важ качественнӧй состояниеысь выль качественнӧй состояниеӧ скачок, коді аслас последствиеяс сертиыс вӧлі „ӧткодь 1917 вося октябрьын революционнӧй переворткӧд“ („ВКП(б) историялӧн краткӧй курс“, 291 стр, Коми изд. 313 стр.)

Тайӧ революцияыслӧн аслыспӧлӧслуныс, индыссьӧ „Краткӧй курсын“, вӧлі сыын, мый „сійӧс вӧлі нуӧдӧма **вылысянь**, государственнӧй власть водзмӧстчӧм серти, **улысянь** крестьяналӧн миллионнӧй массаяссянь, кодъяс тышкасисны кулацкӧй кабалалы паныд, свободнӧй колхознӧй олӧм вӧсна, веськыд поддержка дырйи“.

(*Помсӧ видзӧд 3-ӧд листб.*).

СССР-ын МЕДБӧРЪЯ КАПИТАЛИСТИЧЕСКӧЙ КЛАСС ЛИКВИДИРУЙТӧМ ЙЫЛЫСЬ

(*ПОМ*)

Сиктын революционнӧй переворот эз вермы эськӧ лоны вылысянь отсӧгтӧг да веськӧдлытӧг. Сӧветскӧй государстволӧн, социалистическӧй карлӧн, большевистскӧй партиялӧн отсӧгтӧг да веськӧдлытӧг.

И, мӧдар боксянь, сійӧ эськӧ эз вермы лоны коллективизациялӧн кӧ идея эз ло крестьяналы матысаӧн да рӧднӧйӧн, кулачествоос ликвидируйтан лозунг кӧ найӧ эз примитны кыдз ассыныс собственнӧй рӧдной лозунг. Ленин да Сталин неӧтчыд предупреждайтлісны, мый крестьянинӧс оз позь заставитны пырны колхозӧ мырдӧн, административнӧя топӧдӧмӧн. Колӧ, медым сійӧ ачыс убедитчис тайӧ колӧмын, медым коллективизацияӧн идея овладейтіс сійӧ сознаниеӧн. Тайӧс и вӧлі шедӧдӧма миян партияӧн зэв ыджыд агитационно массовӧй удж нуӧдӧм результатын, сійӧ мудзлытӧг пропагандируйтіс коллективизациялысь идея, медбур колхозъяс да совхозъяс опыт результатын, кодъяс пример вылын крестьяна убеждайтчисны социалистическӧй овмӧслӧн преимуществоясын. Решающӧй роль тані ворсісны идееяс, кодъясӧс Сталин ёрт развитіс колхознӧй строительство кузя аслас уджъясын. Массаӧн овладейтӧм бӧрын сталинскӧй идееяс пӧрисны вынйӧра материальнӧй вынӧ.

* * *

Сиктын революционнӧй переворот ворсіс исключительнӧй роль миян страныын социализм строитӧмын. „ВКП(б) история краткӧй курсын“ индыссьӧ, мый сійӧ ӧти ударӧн разрешитіс социалистическӧй строительстволысь куим коренной вопрос.

Сійӧ ликвидируйтіс миян страныын медся уналыда эксплоататорскӧй класс—кулакъяслысь класс. Вуджӧдіс колхознӧй социалистическӧй овмӧс туй вылӧ миян страныын уджалысь йӧзлысь медся уналыда класс—крестьяналысь класс. Медбӧрын, сійӧ сетіс Сӧветскӧй властьлы социалистическӧй база народнӧй овмӧслӧн медся паськыд да колана юкӧныныдзму овмӧсын.

Основнӧй крестьянскӧй массалӧн социализм туй вылӧ вуджӧм да кулачествоӧс кыдз классӧс ликвидируйтӧм вайӧдіс миян страныын капитализмлысь медбӧръя вужъяссӧ бырӧдӧмӧ, сиктын социализмлысь победасӧ завершитӧмӧ. Тайӧн вӧлі лӧсьӧдӧма выль, решающӧй условиеяс Сӧветскӧй Союзын социалистическӧй общество строитӧм вылӧ.

И. АЛУФ.

„АСЪЯ-КЫА“ КОЛХОЗ ДАСЬ КӦДЗА КЕЖЛӦ

Луг сиктса „Асъя-кыа“ колхоз (Железнодорожнӧй район) успешнӧя лӧсьӧдчӧ тувсов кӧдза кежлӧ. Кӧдзан инвентарь лӧсьӧдӧма, куйӧд муяс вылӧ петкӧдӧма тырмымӧн, а сідзжӧ и кӧйдысъяс лӧсьӧдӧма нин да проверитӧма налысь чужанлунсӧ.

Ӧні колхозса комсомольскӧй организация регулярнӧ лэдзӧ стеннӧй газет, кӧні тшӧкыда петкӧдлӧны „Асъя-кыа“ да „Выль олӧм“ колхозъяслӧн ордйысьӧмлысь результатъяс.

Сӧмын омӧль сійӧ, мый ӧнӧдз на колхозын абу котыртӧма агротехника велӧдӧм. Таын оз отсав Железнодорожнӧй райзо.

П. СУВОРОВ.

СПОКОЙНӦЙ ЙӦЗ

Луз райсоветса комсомольскӧй организациын лыддьыссьӧ кӧкъямыс морт. Витыс имеитӧны средней образование. Кажитчӧ, должен лоны став вопросъяс кузя тайӧ организациыс водзынмунысьӧн. Но сійӧ абу.

Босьтны кӧ ВКП(б)-лысь история велӧдӧм кузя, тані сэтшӧм лӧнь и спокойствие, мый весиг шемӧс босьтӧ. Быттьӧкӧ сёрнитчӧмаӧсь ставӧн ӧтшӧтш не кыпӧдны ассыныс идейнӧй уровеньсӧ. Сӧмын ӧти Бараксанов ёрт, коді уджалӧ мебельнӧй мастерскӧй строитанінын прорабӧн, кыдз исключение тайӧ коллективсьыс, помӧдзыс лыддьӧма „Краткӧй курс“ да ӧні вылпӧв заводитӧма первойя главаяссянь сійӧс пыдісянь изучайтны. Но кывсьӧ, мый мебельнӧй мастерскӧйын кӧсйӧны котыртны самостоятельнӧй комсомольскӧй организация да Бараксанов предполагайтӧ вуджны сэтчӧ. Тайӧ слухыс кӧ оправдайтчас, райсоветса комсомольскӧй организациялы дзик нинӧмӧн лоӧ ошйысьны.

Глухонемӧйяс школаса воспитанница Е. Микушева детскӧй художественнӧй студияын рисуйтчӧ (Сыктывкар).

Фото Ермолинлӧн.

Комсомольскӧй организацияса секретарлы (тайӧ случайын А. Юхниналы) тӧдӧмысь абу лӧсьыд петкӧдлыны асьсӧ бӧрӧкольӧм мортӧн. Юхнина ёрт миянкӧд беседаын висьталіс, мый изучитіс нин быдса кык глава да мӧвпалӧ вуджны коймӧд вылӧ. Но сэки жӧ артміс конфуз. Юхнина ёрт дзикӧдз вунӧдӧма ставсӧ, мый йылысь мунӧ сёрниыс тайӧ главаясас. Босьтӧ ыджыд сомнение, збыльысь-ӧ Юхнина ёртлӧн вӧлі изучитӧма кӧть ӧти глава джын.

Мӧд комсомолка, комитетса шлен, Юхнина Марфа, комсомольскӧй собрание вылын коркӧ август тӧлысьын, вом быгзытӧдзыс сёрнитіс ВКП(б)-лысь история велӧдӧмлӧн коланлун йылысь и кыдзи пример вылӧ индыліс медбӧрын ас вылас:

—Со, ме велӧді нин 1 глава да регыд вуджа мӧд глава вылӧ.

Но окажитчис и тайӧ пустӧй рекламаӧн. Кор ВЛКСМ райком проверитіс, Юхнина ёрт петкӧдліс асьсӧ полнӧй профанӧн „изучитӧм“ глава кузяыс.

Муköд комсомолецъясыс пиысь некод на войт абу заводитлӧмаӧсь овладевайтны большевистскӧй теорияӧн.

—Некыдз ог вермы заставитны комсомольскӧй организацияӧс кутчысьны серьёзнӧя велӧдчӧм дінӧ,—жугыля висьталӧ Юхнина Анна (секретарь).

Збыльысь, татшӧмтортӧ зэв сӧкыд вӧчны, нӧшта нин сэк, кор асьтӧ он вермы заставитны.

А. Ручкин.

Комсомолка Е. Н. Сорвачева таво помалӧ Сыктывкарскӧй строительнӧй техникумса гражданскӧй строительство отделение. Сійӧ велӧдчӧ отлично вылӧ. СНИМОК ВЫЛЫН: Сорвачева ёрт гӧтӧвитчӧ сдайтны экзаменъяс.

Фото Ермолинлӧн.

Обороннӧй ордйысьӧмъяс кузя итоговӧй вечер

Апрель 18 лунӧ Сыктывкарса пионеръяслӧн да школьникъяслӧн муніс итоговӧй вечер городскӧй обороннӧй ордйысьӧмъяс кузя. Обороннӧй ордйысьӧмъясӧн итогъяс йылысь висьталіс городскӧй оргкомитетса председатель Коршунов ёрт.

Коршунов ёрт висьталӧ, мый обороннӧй ордйысьӧмъяс дырйи уна велӧдчысь сдайтіс нормаяс обороннӧй значокъяс вылӧ, уна школьник бура овладейтіс военнӧй делӧӧн. Но век жӧ обороннӧй ордйысьӧмъяс кежлӧ гӧтӧвитчӧмыс муніс омӧля. 15-ӧд номера НСШ ордйысьӧмъясын эз участвуйт, Кырувса НСШ-ысь топография да связь кузя команда эз вӧв гӧтӧвитӧма. Ордйысьӧмъяс вылын медбур показательяс петкӧдліс 14-ӧд номера НСШ.

Уна командаӧс, участникӧс, руководительӧс лоис премируйтӧма тайӧ вечер вылын.

И. Козлов.

КОМИ ШКОЛАЫН РОЧ КЫВ КУЗЯ ПОВТОРЕНИЕ

Нёльӧд четвертьын повторение босьтӧ торъя ыджыд места. Ме кӧсъя тані висьтавны кыдзи ме нуӧда роч кыв кузя повторение. Медводз ме составляйта план сійӧс артыштӧмӧн мый колӧ повторитны, кыдзи позьӧ группируйтны торъя разделъяс, мый велӧдчысьяс бурджыка усвоитісны, мый омӧльджыка.

Ме старайтча повторение нуӧдны сідзи, медым сійӧ не сӧмын возобновляйтіс велӧдчысьяс паметьын велӧдӧм материал, а озырмӧдіс налысь тӧдӧмлунъяс. Старайтча повторяйтігӧн пыртны выль материал. Выль пӧлӧс нагляднӧй пособиеяс, выль примеръяс, вопросъяс—тайӧ ставыс озырмӧдӧ тӧдӧмлунъяс да повторениесӧ вӧчӧ интереснӧйӧн.

Выль материал прӧйдитӧмкӧд тшӧтш сідзжӧ позьӧ повторяйтны прӧйдитӧмсӧ. Указательнӧй да притяжательнӧй местоимениеяслысь склонение объясняйтігӧн, ме казьтыла имя прилагательнӧй вежласьӧм йылысь. Наречиеяс приставкаяскӧд гижсянног прӧйдитігӧн пырта тшӧтш глаголъяс приставкаяскӧд гижсянног повторитӧм. Тані тӧдчӧдсьӧ, мый сёрнилӧн тайӧ юкӧнъясыс имеитӧны приставкаяс, а оз предлогъяс, сійӧн мый падежъяс серти оз вежласьны.

7-ӧд классын сложно-сочиненнӧй сёрникузяяс разбирайтігӧн, медым челядь эз вунӧдны прӧстӧй сёрникузяяслысь типъяс, разбирайта, прӧстӧй сёрникузялӧн кутшӧм типъясыс найӧ состоитӧны. Определительнӧй, дополнительнӧй, придаточнӧй сёрникузяяс прӧйдитігӧн повторяйта определение, дополнение.

Повторение нуӧдігӧн, меногӧн, колӧ босьтны программаысь дзонь разделъяс, а не кутшӧм кӧ ӧти вопрос. Например, 7-ӧд классын юасьны соединительнӧй да противительнӧй союзъяс не торйӧн, а сетны обобщайтысь вопрос: кутшӧм союзъяс употребляйтсьӧны однороднӧй шленъяскӧд да налӧн тӧдчанлун, однороднӧй шленъяс дырйи знакъяс, союзъяс, кодъяс употребляйтсьӧны сложносочиненнӧй да сложноподчиненнӧй сёрникузяясын. 5-ӧд классын существительнӧй склоняйтӧм повторяйтігӧн, босьтны сразу куимнан склонениесӧ, сравнитны налысь окончаниеяс, та могысь доска вылӧ гижны не дзонь кывъяс, а сӧмын разнӧй склонениеа существительнӧйяслысь окончаниеяс.

Существительнӧйяс предлогъяс повторяйтігӧн полезнӧ группируйтны предлогъяссӧ налӧн тӧдчанлун серти, например, **из, от, до, около**. Полезнӧ применяйтны схемаяс, медым наглядня вӧлі тыдалӧ предлогъяслӧн став тӧдчанлуныс. Предлогъяс, кодъяс употребляйтсьӧны кык падежкӧд, например, **в, на, под**, повторитны ӧтлаын, падежъяс значениеын торъялӧмсӧ петкӧдлӧмӧн. Тайӧс позьӧ петкӧдлыны и схемаӧн.

Правильнӧя сувтӧдӧм грамматическӧй разбор обеспечивайтӧ роч кыв кузя тӧдӧмлунъяслысь прочность. Велӧдчысьясӧс кӧ велӧдӧма серьёзнӧй анализӧ, налӧн лоас сознательнӧй отношение гижӧм дорӧ да позьӧ шедӧдны крепыд грамматическӧй тӧдӧмлунъяс.

Грамматическӧй разбор гӧтӧвитӧ велӧдчысьясӧс испытаниеяс кежлӧ да велӧдӧ тыр ӧтветъяс сетӧмӧ.

Аслам практикаын ме вӧчла тадзи: грамматическӧй разбор урокъяс сетлі существительнӧй прӧйдитӧмкӧд йитӧдын. Медым велӧдчысьясӧс не кыскыны сёрниӧ наводящӧй вопросъясӧн, а медым найӧ асьныс сеталісны тыр ӧтветъяс, доска пельӧсын гижа, мый сёрникузяысь колӧ торйӧдны существительнӧй да определитны род, число, падеж, существительнӧй склоняйтӧм.

Глагол прӧйдитӧм бӧрын тадзи жӧ определяйтам глаголлысь кад, лицо, лыд, наклонение. А кор прӧйдитам либӧ повторитам сёрнилысь став частьяссӧ, подробнӧя разбирайтам сёрникузяысь став кывъяссӧ грамматика боксянь.

7-ӧд классын синтаксическӧй разбор нуӧдам ӧтлаын грамматическӧй разборкӧд: определяйтам сёрникузялысь тип, разбирайтам сёрникузясӧ сылӧн шленъяс кузя да сёрнилӧн кутшӧм частьясӧн выражайтчӧны сёрникузялӧн шленъяс.

Тема повторяйтігӧн да обобщайтігӧн абу омӧль вӧчны таблицаяс заполняйтӧм кывлӧн, а сідзжӧ и сёрнилӧн любӧй часть состав кузя.

Прӧйдитӧм материал повторяйтӧм дінӧ ми, учительяс, долженӧсь отнеситчыны став серьёзностьӧн, тышкасьны школьникъяслӧн пыді, прочнӧй тӧдӧмлунъяс вӧсна. Ӧні, кыдз некор, колӧ чуткӧя матыстчыны быд школьник дінӧ, индивидуальнӧй подход приобретайтӧ торйӧн ыджыд тӧдчанлун.

Ю. П. ЗАБОЕВА.

Кырувса НСШ.
Сыктывкар.

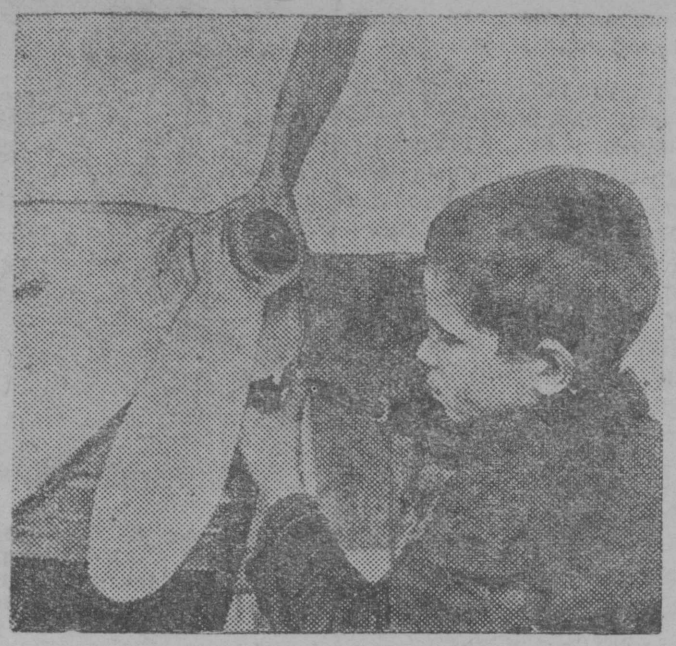

Детскӧй технической станцияын 12-ӧд школаса 5 классын велӧдчысь А. Фролов вӧчӧ самолётлысь модель (Сыктывкар).

Фото Ермолинлӧн.

ДЕТСКӦЙ ТВОРЧЕСТВОЛӦН СТАВСОЮЗСА ОЛИМПИАДА ВОДЗВЫЛЫН

НЕСЕРЬЁЗНӦЙ ОТНОШЕНИЕ

Исключительнӧ несерьёзнӧя относительнӧ детскӧй творчествоӧн олимпиада кежлӧ лӧсьӧдчӧм дінӧ Луз районын. ВЛКСМ райком котыртліс олимпиада кежлӧ лӧсьӧдчӧм кузя комиссия. Но тайӧ комиссияыс бездействуйтіс, сылӧн весиг планыс эз вӧв. Школаясын татшӧм лӧ положениеыс. Ӧткымынлаын весиг комиссияясыс бӧръя кадӧдз эз вӧвны.

Правда, ӧткымын школаын олимпиада кежлӧ гӧтӧвитчӧмыс заводитчис. Абъячойса средней школаын заводитісны уджавны драматическӧй, хоровӧй, авиамодельнӧй, балетнӧй да литературнӧй кружокъяс. Ношульса НСШ-ын уджалӧны драматическӧй, хоровӧй, народнӧй танецъяс велӧдан да вышивальнӧй кружокъяс. Инициатива тані петкӧдлісны комсомольскӧй организацияса секретарь Хотемова ёрт да старшӧй вожатӧй Горбунова ёрт.

Лоймаса детдомын челядь вышивайтӧны мича ковёръяс. Тані жӧ гӧтӧвитчӧ струннӧй оркестр.

Но уна мукӧд школаын олимпиада кежлӧ оз гӧтӧвитчыны.

ВЛКСМ райком да районо долженӧсь оперативнӧя веськӧдлыны тайӧ важнӧй уджнас.

СТАРЦЕВ.

ВЛКСМ Коми обкомса инструктор.

Выявитны став дарованиеяс

Кор кутісны учком вылын сёрнитны детскӧй творчествоӧн смотр кежлӧ гӧтӧвитчӧм йылысь тыдовтчис, мый школаын эм уна талантливӧй велӧдчысь. Сідз, Немчинов Боря, Политов Саша, Политов Ваня, Высоких Миша увлекайтчӧны стихъяс, висьтъяс гижӧмӧн. Политов Саша сідзжӧ оз омӧля рисуйтчы. Высоких Леня да Доронина Катя эз этшаысь нин петкӧдлыны вечеръяс вылын ассыныс мастерство йӧктӧмын. Попов Георгийлӧн авиамодель лэбис 200 метр ылнаӧ.

Тайӧ Глотовоса средней школаын. Эмӧсь талантливӧй челядь и мукӧд школаясын, но налысь талантъяс, способностьяс развивайтӧм мунӧ омӧля. Сідз, Глотовоса средней школаын кӧть и вӧліны кружокъяс, но найӧ уджалісны омӧля. Драматическӧй да хоровӧй кружокъясын вӧлі 5 занятие, а рукодельнӧйын сӧмын 1 занятие.

Косланса да Ертомса НСШ-ясын сӧмын ӧні котыртчисны кружокъяс. Кор велӧдчысьясӧс лоӧ тӧдмӧдӧма смотръяс да олимпиада нуӧдан могъясӧн, найӧ ыджыд окотаӧн гижисны кружокъясӧ. Ертомса НСШ-ын котыртчисны драматическӧй, хоровӧй, танцовальнӧй да мукӧд кружокъяс, кодъясӧн шымыртӧма 120 велӧдчысьӧс.

Но тайӧ ставыс сӧмын бӧръя кадся воськовъяс. Уна школаын велӧдчысьяс абу на и кывлӧмаӧсь олимпиада да смотръяс нуӧдӧм йылысь.

ВЛКСМ Удораса райком пӧшти эз занимайтчы тайӧ важнӧй политическӧй делӧӧн. Ни план, ни сметаяс бӧръя кадӧдз эз вӧвны. Учительясӧс, велӧдчысьясӧс, общественностьсӧ та гӧгӧр абу мобилизуйтӧма. Районо, коді должен занимайтчыны детскӧй творчество развитиеӧн ньӧти не этшаджык райкомолысь, олимпиада кежлӧ лӧсьӧдчан делӧысь сулалӧ бокын.

Колӧ заводитны нуӧдавны школьнӧй смотръяс, гӧтӧвитны районнӧй смотр нуӧдӧм и Удораса райкомоллы да районолы колӧ став серьёзностьӧн босьтчыны тайӧ делӧӧ. Колӧ выявитны став дарованиеяс.

А. КОСТРОМИН.

РЫТЫВВЫВ ФРОНТ ВЫЛЫН

ПАРИЖ, 17. (ТАСС). Военнӧй действиеяс йылысь официальнӧй юӧртӧмын, кодӧс йӧзӧдӧма тӧрыт рытнас, висьтавсьӧ: „фронт юкӧнын, кодӧс займитӧма английскӧй войскаӧн, противник предпримитіс атака, кодӧс подготовитӧма да поддержитӧма артиллерияӧн. Сійӧ атакасӧ вӧлі венӧма, и противник нуис тӧдчана воштӧмъяс. Саар ю районын французскӧй артиллерия лыйліс противниклысь тылъяс". Талун асъя юӧртӧмын висьтавсьӧ, мый фронт вылын „нинӧм вылторйыс эз ло".

Кыдз передайтӧ Гавас агентство, фронтъяс костса полосаын тӧрыт лун чӧж оперируйтісны уналыда французскӧй да германскӧй отрядъяс.

МОРЕ ВЫЛЫН ВОЙНА

ЛОНДОН, 17. (ТАСС). Кыдз передайтӧ Рейтер агентство, бӧръя вежон чӧж нейтральнӧй странаясса погибнитысь суднояслӧн общӧй тоннаж составляйтӧ 14.426 тонна. Сыысь кындзи, вӧйтӧма ӧти норвежскӧй судно „Тоска" 5.128 тонна водоизмещениеӧн.

Шотландия войвыв побережье дінын вӧлі торпедируйтӧма английскӧй „Станклифф" пароход 4.511 тонна водоизмещениеӧн. Пароходса командалӧн юкӧн погибнитіс.

Шотландия войвыв побережье дінын матын вӧйис английскӧй спасательнӧй судно „Дисперсер" 303 тонна водоизмещениеӧн.

(ТАСС).

„ДЕЙЛИ УОРКЕР" ФРАНЦУЗСКӦЙ КОМПАРТИЯЛӦН ДЕЯТЕЛЬНОСТЬ ЙЫЛЫСЬ

ЛОНДОН, 17. (ТАСС). „Дейли уоркер" газет поместитіс юӧртӧм аслас вӧвлӧм парижскӧй корреспондент Руссельлысь, коді неважӧн бӧр воис Францияысь. Корреспондент пасйӧ, мый став Франция пасьта тӧдчӧ нелегальнӧй рабочӧй организацияяслӧн усиленнӧй деятельность, кодӧс веськӧдӧма Европаын выль империалистическӧй войналы паныд. Руссель индӧ, мый неважӧн Парижса коймӧд районлӧн став уличъяс вӧлі клеитӧма коммунистическӧй листовкаясӧн да плакатъясӧн, кодъяс чуксалӧны империалистическӧй войналы паныд тышӧ. Полицейскӧй властьяс вӧлі встревожитчӧмаӧсь тайӧн. Найӧ сувтӧдалісны усиленнӧй полицейскӧй постъяс быд улич пельӧсын. Но сійӧ эз сет пӧшти некутшӧм результат. Руссель гижӧ, мый став Франция пасьта нелегальнӧя распространяйтсьӧ коммунистическӧй литература. Торъя активность войналы паныд развивайтӧны нывбабаяс.

СТАВАНГЕР БОМБАРДИРУЙТӦМ

БЕРЛИН, 17. (ТАСС) Кыдз юӧртӧ германскӧй информационнӧй бюро, английскӧй самолётъяс апрель 16 лунлы паныда войын шыбытісны Ставангер кар вылӧ да сы дінын матын куйлысь аэродром вылӧ уна зажигательнӧй да фугаснӧй бомба. Бомбаяс веськалісны уна керкаясӧ, мый вӧсна виӧма некымын мирнӧй олысьӧс. Бомбаясысь ӧти, коді веськаліс аэродром вылӧ, бырӧдіс важ образеца кык норвежскӧй самолёт.

АНГЛИЙСКӦЙ ЭСМИНЕЦЪЯСӦН НАРВИК ЛЫЙЛӦМ

БЕРЛИН, 17. (ТАСС). Германскӧй информационнӧй бюро передайтӧ, мый тӧрыт английскӧй эсминецъяс лыйлісны Нарвик порт. Но германскӧй артиллериялӧн ыджыд ӧтветнӧй би вӧсна англичана эз зільны чеччыны сійӧ районын.

АНГЛИЧАНАӦН НАРВИК АРТИЛЛЕРИЯЫСЬ ЛЫЙЛӦМ

Кыдз юӧртӧ германскӧй информационнӧй бюро, тӧрыт рытнас английскӧй военно-морскӧй вынъяс вылысь лыйлісны Нарвик порт. Но положениеыс тані эз вежсьы. Лондонскӧй юӧртӧмъяс, кодъяс серти Нарвик быттьӧкӧ займитӧма английскӧй частьясӧн, а германскӧй войска мунӧны шведскӧй границаланьӧ, заявляйтӧ агентство, являйтчӧ вымыслӧн.

Германскӧй войска, кодъяс оперируйтӧны Нарвикын да Нарвик гӧгӧрын, кутӧны постояннӧй йитӧд Норвегияын германскӧй командованиекӧд.

АГЕНСТВО ТРАНСОЦЕАН НОРВЕГИЯЫН ВОЕННӦЙ ДЕЙСТВИЕЯС ИЫЛЫСЬ

БЕРЛИН, 17. (ТАСС). Агентство Трансоцеан юӧртӧ, мый шведскӧй даннӧйяс серти, Войвыв Норвегияын оперируйтысь германскӧй войска апрель 16 лун мӧд джынйын воисны пунктӧдз, коді шведскӧй границасянь некымын километр ылнаын. Германскӧй войскалӧн аванград мунӧ лыжияс вылын, аслас распоряжениеын автоматическӧй оружие имеитӧмӧн.

ГЕРМАНСКӦЙ ИНФОРМАЦИОННӦЙ БЮРО АНГЛИЙСКӦЙ ФЛОТЛӦН ВОШТӦМЪЯС ЙЫЛЫСЬ

БЕРЛИН, 17. (ТАСС). Кыдз юӧртӧ германскӧй информационнӧй бюро, „Цвельф-урблат" газета индӧ, мый рытыввыв державаяс воштісны Скандинавияын 6 лун чӧжӧн, апрель 9 лунсянь 15 лунӧдз, 4 линкор, 2 линейнӧй крейсер, 3 тяжелӧй крейсер, 3 крейсер, 1 авионосец, 9 эсминец, 7 подводнӧй лодка, 7 транспортер, 24 самолет. Тайӧ лыдӧ оз пырны английскӧй подводнӧй лодка да эсминец, кодъясӧс вӧйтӧм йылысь талун вӧлі юӧртӧма германскӧй армияса верховнӧй командование сводкаын.

ГЕРМАНСКӦЙ БРОНЕТАНКОВӦЙ ЧАСТЬЯСЛӦН НОРВЕГИЯӦ ВООМ

БЕРЛИН, 17. (ТАСС). Германскӧй информационнӧй бюро юӧртӧ, мый Ослоын находитчысь германскӧй войска пополнитчисны апрель 16 лунӧ сэтчӧ воысь германскӧй бронетанковӧй частьясӧн.

Отв. редактор
И. Г. УЛЬЯНОВ.

Коми государственнӧй педагогическӧй институт котыртӧ 2 тӧлысся курсъяс Коми педагогическӧй да учительскӧй институтъясӧ 1940 вося арын пырны желайтысьясӧс гӧтӧвитӧм кузя.

Курсъяс вылӧ принимайтсьӧны учительяс и мукӧд йӧз законченнӧй средней да 9 вося образованиеӧн, кодъяс ӧтвечайтӧны институтъясӧ примитӧм кузя правилӧяслы.

Курсъяс вылӧ пырӧм йылысь заявлениеяс документъясӧн (биография, образование йылысь справка, метрическӧй справка да 2 фотокарточка) примитсьӧны товося апрель 1 лунсянь июнь 10 лунӧдз, Пединститут канцелярияын.

Занятиеяс заводитчасны июнь 15 лунсянь. Бокысь локтӧм йӧз обеспечивайтсьӧны общежитиеӧн. Стипендияӧн кутасны обеспечивайтсьны нуждайтчӧм серти. Справляйтчыны позьӧ институт канцелярияын.

ДИРЕКЦИЯ.

Сыктывкар, Коммунистическӧй улич, 31 номера керка, Пединститут.

2—2.

Адрес редакции: г. Сыктывкар, Дом печати, 1-й этаж, комната № 17, редакция газеты «Коми комсомолец». Телефон: 8—01.

Уполн. Главлита № 1035. Типография Наркомиздата Коми АССР.